

Årsplan 2025-2026

Fag: Samfunnsfag

Klasse: 4. trinn.

Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetanse-mål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderings-form
Bærekraftig utvikling (ansvarlig forbruk og produksjon) Demokrati og medborgerskap (innsikt i vitenskapelige forskningsmetoder)	Utforske og presentere samfunnsfagleg e spørsmål, søkje etter informasjon i ulike kjelder og vurdere kor nyttig informasjonen er til å belyse spørsmåla. Samtale om reglar og normer for personvern, deling og	-Samtale om hva det vil si å utforske og forske på noe. -undersøke hvilket søppel som fins ute i nærområdet. -Lage hypoteser om hva de tror skjer med søppelet de graver ned. -Lage og gjennomføre en enkel spørreundersøkelse og samtale om resultatet.	Sykkelkurs i uke 34 og 35. Uke 36-42 (høstferie uke 41) Refleks elevbok s. 6-23 Vi utforsker søppel	Samtale om å utforske og forske på ting. Gå på søppeljakt – sorter søppelet Grav ned søppel. Lage en hypotese om hva som skjer med søppelet. Lag og gjennomfør en spørreundersøkelse Grave opp søppelet og undersøke hva som har skjedd.	

	beskyttelse av informasjon og om kva det vil seie å bruke dømmekraft i digital samhandling.	-Samtale om hva en spørreundersøkelse er -Samtale om hva personvern er. -Samle inn resultat ved å grave opp søppelet og bruke dette til å bekrefte eller avkrefte hypotesen.			
Kjerne-elementer: Folkehelse og livsmestring Bærekraftig utvikling	reflektere over sammenhengen mellom personleg økonomi og forbruk hos den enkelte utforske og presentere samfunnsfaglege spørsmål, søkje etter informasjon i ulike kjelder og vurdere kor	-Samtale om hvorfor vi har penger -samtale om hvordan voksne tjener penger, og hva en familie trenger penger til -kunnskap om sparing og hvordan man kan spare til noe man ønsker seg -forstå at ikke alle familier har like mye penger, og reflektere over hvordan det er å ha lite penger -reflektere over og samtale om, hva	Uke 43- 51 Refleks elevbok s. 24-47 Hva skal vi med penger? Refleks arbeidsbok s. 14-25	<i>Grunnleggende ferdigheter: Digitale ferdigheter, å kunne lese, å kunne rekne.</i> Samtale Søke informasjon på internett, eks hvor er billigste pris på dagligvarer? Gruppeoppgaver Sette opp et budsjett	MLEO, oppsummering Samtale Observasjon Samtaler med elevene og resultater på evt. elev-presentasjoner

	nyttig informasjonen er til å belyse spørsmåla utforske og gi døme på nokre sider ved bærekraftig utvikling	penger og forbruk betyr for seg selv -samtale og komme til enighet om hvordan man kan få til en fin bursdagsfest uten at det koster for mye penger -øve seg på å sette opp budsjett og snakke seg frem til avgjørelser basert på et tallmateriale og beregne kostnader -utforske og bruke digitale ressurser til å søke og velge ut relevant informasjon -samtale og reflektere over forbruk av spillpenger, og hvordan forbruk av spillpenger kan påvirke relasjoner til andre -samtale og reflektere rundt sammenhengen mellom forbruk og bærekraftig utvikling -samtale om viktigheten av penger i ulike sammenhenger		Søke på finn.no Kan man spare penger ved å handle brukt? Fordeler/ulempes med å kjøpe ting brukt? Muntlige ferdigheter og å kunne lese. Samtale i grupper, Tegne og skrive. Søke etter informasjon, skape, lagre og gjenfinne tekster ved hjelp av digitale verktøy. Kunne lagre og åpne dokumenter Kunne klippe og lime på pc Kunne redigere en tekst på pc.	
--	--	---	--	--	--

Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap Bærekraftig utvikling	presentere årsaker til at samene har urfolksstatus i Noreg, og beskrive forskjellige former for samisk kultur- og samfunnsliv før og nå Læringsmål: -forstå hva et urfolk er, og hva en minoritet er -ha kunnskap om hvorfor samene er et urfolk og at det fins urfolksgrupper mange steder i verden	-få grunnleggende kunnskap om samene som folkegruppe -lære hvilke land samene bor i, og få kjennskap til det tradisjonelle samiske området, Sápmi -ha kunnskap om forfedrene til de som i dag er samer og om den tidligste innvandringen til Norge etter forrige istid -ha kunnskap om hvordan mennesker levde i steinalderen -samtale om hva tradisjon er -kjenne til noen sentrale trekk ved samisk kultur og tradisjoner, som duodji og joik -få kjennskap til moderne, samisk musikk og forståelse	Uke 1-12 (vinterferie uke 8) Refleks elevbok s. 136-159, Samisk historie Refleks arbeidsbok s. 52-55 Nasjonalt senter for kunst og kultur; kunstkultursenteret.no har laget et veiledningshefte om hvordan jobbe med samisk kunsthåndverk i skolen Nrk's nettsider	Samtale Uteskole; besøke boplasser, finnes det rester etter steinalderen i nærområdet? Museum el. Se film, lytte til joik og annen musikk Se og kjenne på duodji K&h: Lage duodji/kofte-smykker av gjenbruksmateriale eller sy samelue av filt. <i>Mat og helse – Lage samisk rett «Bidos» og brød</i>	MLEO, oppsummering Samtale Observasjon Samtaler med elevene og resultater på evt. elevpresentasjoner

	-få kunnskap om konvensjonen om urfolk og om urfolks rettigheter -få kunnskap om hvordan samer lever i dag -ha forståelse for at det er stor variasjon og stort mangfold innenfor de samiske folkegruppene og vite hva Sametinget er -ha kunnskap om en selvvalgt urfolksgruppe -kunne finne frem til og vurdere, relevant faglig informasjon	for at tradisjonelle og moderne musikkformer kan kombineres -få kunnskap om samisk næringshistorie og reindriftsnæringen og reindriftens betydning for samisk kultur -ha kunnskap om at det fins flere samiske språk og kjenne til noen ord på nordsamisk og sørsamisk -få kunnskap om fornorskningspolitikken mot samene fra midten av 1800-tallet til midten av 1900-tallet -kunne reflektere over hva fornorskningspolitikken betydde for samene, med særlig vekt på samiske skolebarns opplevelser		<i>Norsk – tekster om samene.</i> Søke informasjon på internett Gruppearbeid; digitale presentasjoner, veggavis, podcast, film etc. Uteskole; kaste lasso (videoer med instruksjon på nett) Se samisk barnetv Drama Sang	
--	--	---	--	---	--

Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap	Samtale om nokre viktige offentlege institusjonar og verksemder i Noreg og reflekter over kva dei betyr i livet til menneska.	-kunne samtale om hvordan vi bidrar til samfunnet -Kunne samtale om hvordan vi kan få hjelp fra samfunnet -kunnepresentere hva offentlige institusjoner er -kunne samtale om forskjellen på offentlige og private institusjoner -samtale om hva som er bra med offentlige tjenester - Samtale om hva som er bra med at det fins private tjenester -Kunne reflekter over alternative måter å organisere samfunnet på -Kunne reflektere rundt hvordan familien og fellesskapet kan bidra til at alle barn har det bra -reflektere over hvordan det var å være skoleelev i tidligere tider	Uke 13-23 (påskeferie uke 14) Hvem hjelper oss?	Samtale om skatt og velferd. Del ut lekepenger i «lønn» til elevene. Forsøk ulike varianter av skatt og samtal om hva som blir rettferdig. Samtale om de ulike institusjonene og hva man betaler for. Gå en tur til byen og snakk om hvem som betaler for bygg, parker, veier o.l. Samtal om private og offentlige institusjoner og om politiske partier på høyre- og venstresiden. Samtal og undre seg over hvordan	
---	--	---	---	--	--

		-Kunne reflektere over forskjeller i skolegang og utdanning, historisk og i samtiden -Kjenne til sin skoles historie -utforske historien gjennom å lete etter og bruke kilder -kjenne til helsevesenets utvikling i Norge -ha kunnskap om vaksins betydning for sykdomsbekjempelse og folkehelse -reflektere over hvorfor fellesskapet tar ansvar for helsevesenet -ha kunnskap om hvordan det var å leve i en tid da det var lite hjelp å få fra fellesskapet -Ha innsikt i velferdsstatens framvekst -kjenne til fellesskapets ansvar for oppgaver innenfor kultur og idrettssektoren		det kunne vært å bo i andre land Snakk om regler i barnekonvensjonen og hvilke institusjoner som er med på å ivareta reglene. Bilder/videosnutter fra skole i gamle dager. Ev få besøk av en eldre person som kan fortelle om skolen i gamle dager. (Hilde Sletten?) Utforsk historien til skolen. Lag en PP eller plakat. Ha med statistikk og bilder. Samtale om vaksiner og sykehus. Arbeidsboka s. 58-59 Samtale om hvordan fattige	
--	--	---	--	---	--

		-reflektere over hvilke oppgaver det offentlige kan og bør ta seg av		kunne få hjelp i gamle dager. Klipp fra Emil – fattigstugan: https://youtu.be/kAc8zeYqnC4?si=WW2PIArV2KI3RKqT Undersøke og presentere ulike kultur- og fritidstilbud i nærområdet	
--	--	--	--	--	--

Med forbehold om at det kan forekomme endringer.